

FRØYA KOMMUNE

Kraft og mangfold

KOMMUNAL PLANSTRATEGI

2020 - 2024

Plan- og bygningslovens § 10-1, om kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Om planstrategi

Kommunal planstrategi er ikke en plan i seg selv. Gjennom å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon, skal strategien vurdere og avklare kommunens planbehov for den kommende valgperioden. Målet er å vurdere om kommunens planverk har et tilstrekkelig omfang og er oppdatert til å møte utfordringene. Man kan også benytte muligheten til å oppheve planer som ikke er aktuelle lengre.

Nasjonale forventninger og regionale føringer

Kommunene skal i sin planstrategi legge nasjonale forventninger og regionale føringer til grunn for avklaring av kommunens planbehov.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer kommunene skal legge særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Disse føringene er mest aktuelle for Frøya kommune:

Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling

- Fylkeskommunene og kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.
- Regionale planer og kommuneplanens samfunnsdel brukes for å gi strategisk retning til samfunnsutviklingen og for å gjøre planleggingen mer forutsigbar. Planene følges opp i økonomiplanleggingen.
- Fylkeskommunene og kommunene vektlegger kostnadseffektivitet for private og offentlige aktører på kommunalt, fylkeskommunalt og statlig nivå i planleggingen.
- Kommunene benytter de virkemidler som plan- og bygningsloven har for å effektivisere og forenkle planleggingen. Kommunene tilpasser detaljeringsgraden i planer og utredninger til behovet.

- Kommunene bidrar til å sikre effektiv og rask behandling av private reguleringsplanforslag, og til god plankvalitet ved å gi tidlige, tydelige og relevante krav til utredninger og dokumentasjon.
- Innsigelse skal bare fremmes når det er nødvendig for å ivareta nasjonale og viktige regionale interesser, der tidlig dialog og interesseavveining ikke har ført fram.
- Kommunene vektlegger den private eiendomsretten i planleggingen.
- Fylkeskommunene formulerer klare behov og prioriteringer som innspill til konseptvalgutredning for store statlige samferdselstiltak. Fylkeskommuner og kommuner legger vedtatte statlige planer til grunn for egen planlegging.
- Fylkeskommunene og kommunene tar i bruk digitale dialogløsninger og legger til rette for enkel tilgang til plandata i digitalt planregister, og til temadata i det offentlige kartgrunnlaget.
- Kommunene tar i bruk digitale verktøy basert på eByggesak-standard, for å sikre en mer effektiv og fulldigital saksbehandling av byggesøknader.
- Fylkeskommunene vurderer bruk av gjensidig forpliktende avtaler for å styrke oppfølgingen av de regionale planene.
- Kommunene utarbeider arealstrategier som del av kommuneplanens samfunnsdel, og legger disse til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel.
- Kommunene prioriterer arbeidet med planstrategi for å sikre at planene er oppdaterte og møter framtidens behov, også i forbindelse med kommunesammenslåinger.
- Fylkeskommunene og kommunene bruker planleggingen til å se oppgaver som de får tilført gjennom kommune- og regionreformen i sammenheng med andre samfunnsoppgaver.
- Kommuner som ikke har slått seg sammen, bruker planleggingen til å diskutere om de har forutsetninger for å møte framtidens utfordringer alene, eller om de bør slå seg sammen med nabokommuner.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for å styrke samiske språk, kultur og næringsgrunnlag i planleggingen, når det er relevant.
- Fylkeskommunene og kommunene baserer samfunns- og arealplanleggingen på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og har tilgang til nødvendig plankompetanse.
- Fylkeskommunene styrker regionalt planforum som samordningsarena. Kommunene, fylkesmannen, andre statlige myndigheter og Sametinget bruker forumet aktivt til å gi tydelige signaler tidlig om hva som er nasjonale eller regionalt viktige hensyn i den enkelte sak.

Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet

- Fylkeskommunene og kommunene vektlegger arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser, inkludert utslipp fra arealbruksendringer, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Oppdatert kunnskap om forventede klimaendringer og konsekvenser brukes i planleggingen.
- Fylkeskommunene og kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger til grunn for arbeidet. Risiko- og sårbarhetsanalyser legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for verdiskaping og næringsutvikling i alle deler av landet og mobiliserer og utvikler bedrifter og næringsmiljøer til å hevde seg nasjonalt og internasjonalt.

- Fylkeskommunene og kommunene stimulerer til grønn omstilling, innovasjon, vekst i nye arbeidsplasser og et inkluderende arbeidsliv og setter av tilstrekkelige arealer som ivaretar samfunnets behov.
- Fylkeskommunene tar ansvar for den regionale kompetansepolitikken og legger til rette for god tilgang på kompetent og relevant arbeidskraft, blant annet gjennom oppdaterte regionale planer.
- Fylkeskommunene ivaretar flyktningers og innvandreres behov for opplæring som møter regionalt behov for arbeidskraft.
- Fylkeskommunene og kommunene identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturhistoriske verdier, kulturmiljø og landskap i planleggingen. Samlede virkninger tas hensyn til.
- Fylkeskommunene og kommunene vurderer arealbruken i strandsonen langs sjøen og i og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv, og tar særlige hensyn til naturmangfold, kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.
- Fylkeskommunene og kommunene utvikler de norske verdensarvområdene som fyrtårn for den beste praksisen innenfor natur og kulturminneforvaltningen gjennom arealplanleggingen.
- Fylkeskommunene og kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres.
- Fylkeskommunene og kommunene avsetter tilstrekkelig areal til ønsket vekst i oppdretts og havbruksnæringen gjennom oppdaterte planer, som også ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Strategier for utvikling av havbruk utenfor kysten inngår i planene.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for økt verdiskaping og nye grønne næringer innenfor jord- og skogbruk.
- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket gjennom langsiktige utbyggingsgrenser. Utbyggingsløsninger som kan redusere nedbygging av dyrka mark vurderes i samsvar med det nasjonale jordvernmålet.
- Fylkeskommunene og kommunene legger vekt på å bevare naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutvikling. Planleggingen sikrer reindriftens arealer samtidig som hensynet til reindriften veies opp mot andre samfunnsinteresser.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for en bærekraftig utvikling i fjell og utmark og har særlig oppmerksomhet rettet mot områder med stort utbyggingspress. Dette skjer blant annet ved å fastsette langsiktige utbyggingsgrenser.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for gode leveområder for ville, pollinerende insekter gjennom planleggingen og drift av arealer.
- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Bærekraftig areal- og transportutvikling

- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for vekst og utvikling i kompakte og klart avgrensede byområder gjennom regionale bolig-, areal- og transportplaner. Planene fastsetter regionalt utbyggingsmønster, senterstruktur og hovedtrekk i transportsystemet.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for videre utbygging av et godt samferdselsnett i hele landet.

- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for å sikre Forsvarets arealbehov når dette er nødvendig for å ivareta landets forsvarsevne og i henhold til nasjonale forsvarsplaner.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for høy arealutnyttelse i byområder gjennom fortetting og transformasjon med kvalitet i omgivelsene, med vekt på arkitektur, byrom, kulturmiljøer, grønnstruktur og andre miljøverdier. Lokalisering av boliger, service, handel og andre arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter vurderes i sammenheng med eksisterende eller framtidige kollektivknutepunkt.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for sykling og gange i byer og tettsteder, blant annet gjennom trygge skoleveier, ved å planlegge for gange og sykling fra kollektivknutepunkt og ut til friluftslivsområder, og for transportløsninger for grupper som er mindre mobile.
- By- og omlandskommuner, sammen med fylkeskommunene, videreutvikler samarbeidet om transport på tvers av administrative grenser der dette bidrar til effektiv ressursbruk, næringsutvikling, bosetting og sosial bærekraft i ulike deler av fylket.
- Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for kostnadseffektiv framføring av mobil- og bredbåndsnett gjennom bruk av eksisterende føringsveier.

Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

- Kommunene har en aktiv og helhetlig areal og sentrumspolitikk med vekt på styrking av sentrumsområdene. Boliger, næringsvirksomhet, arbeidsplasser og tjenestetilbud lokaliseres i eller tett på sentrum, med god tilrettelegging for kollektiv, sykkel og gange.
- Kommunene har en ledende rolle i utviklingen av sentrum og legger vekt på et langsiktig og forpliktende samarbeid med private aktører og innbyggere.
- Kommunenes boligpolitikk og boligplanlegging er en integrert del av kommunenes strategi for samfunns- og arealutvikling. Den legger til rette for en variert befolkningsstruktur gjennom god tilgang på boligtomter som grunnlag for tilstrekkelig, variert og sosial boligbygging.
- Kommunene tar boligsosiale hensyn i areal- og samfunnsplanleggingen gjennom krav til boligstørrelse og nærområder, og ved å regulere nok boligtomter.
- Kommunene legger til rette for leie-til-eie løsninger for vanskeligstilte i boligmarkedet.
- Kommunene planlegger for et tilbud av tilrettelagte boliger for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.
- Kommunene planlegger aktivt for å motvirke og forebygge levekårsutfordringer og bidrar til utjevning av sosiale forskjeller. Kommunene legger universell utforming til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse og ivaretar folkehelsehensyn i planleggingen.
- Kommunene vektlegger arkitektur og kvalitet i de bygde omgivelsene, og planlegger med utgangspunkt i stedenes særpreg, kulturhistoriske elementer og viktige landskapstrekk. Eldre bebyggelse og bystrukturer vurderes som ressurser i en sirkulær økonomi.
- Fylkeskommunene og kommunene ivaretar kunst og kultur som del av kommunal og regional planlegging, og legger til rette for et fritt og uavhengig kulturliv.
- Kommuner og fylkeskommuner har en aktiv og helhetlig tilnærming til utvikling av aldersvennlige kommuner og fylker.
- Kommunene legger vekt på å ivareta byrom og blågrønn infrastruktur med stier og turveger som sikrer naturverdiene, hensyn til overvann og legger til rette for fysisk aktivitet og naturopplevelser for alle.

- Fylkeskommunene og kommunene ivaretar vassdragenes bruks- og verneverdier i sin planlegging. Vassdragenes potensial for trygg avledning av overvann og naturbasert demping av flom, utnyttes.
- Kommunene ivaretar aktivt gode vilkår for god psykisk og fysisk helse i planleggingen.
- Kommunene ivaretar barn og unges interesser gjennom en samfunns- og arealplanlegging som skaper trygge, attraktive og aktivitetsfremmende by- og bomiljø.
- Kommunene sikrer trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, frie for skadelig støy og luftforurensning

Klima og miljø

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging kommer med anbefalinger om hva planleggingen bør omfatte:

- Informasjon om klimagassutslipp i kommunen fordelt på kilder/sektorer. Alle kilder som innebærer direkte utslipp av klimagasser innenfor kommunens grenser, bør inkluderes.
- Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen kommunens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiresurser.
- Fremskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon. Fremskrivningsperioden bør være minst ti år.
- Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.
- Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen for øvrig.
- Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Tiltakene/virkemidlene bør i størst mulig grad være koplet til oppnåelse av de målene som er satt av kommunen.
- Utredning av virkemidler som tenkes benyttet for å nå målsettingene.
- Handlingsplan med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.

Paris-avtalen

- Skal begrense den globale oppvarmingen til et sted mellom 1,5 og 2 grader.
- Verdens utslipp av klimagasser skal reduseres så raskt som mulig.
- Innen utgangen av århundret er målet karbonnøytralitet - en balanse mellom menneskeskapte CO₂-utslipp og opptak av CO₂ i naturen.
- Alle land skal legge fram klimamål for FN og opp-skalere dem hvert femte år.
- Hvert femte år skal FN vurdere hvordan verden ligger an i forhold til å nå temperaturmålet.
- Årlig klimastøtte til fattige land skal være på minst 100 milliarder amerikanske dollar fra 2020.
- Inneholder også et rettferdighetsprinsipp om at rike land har et ansvar for å kutte utslippene raskere enn fattige land.

Regionale føringer og samarbeid

Felles *Regional planstrategi* for Sør- og Nord-Trøndelag har vært ute på høring. Denne legger opp til utarbeidelse av en felles fylkesplan. Fylkesplanen vil koordinere strategier for ulike enkelttema, redusere antall planprosesser og harmonisere planstrukturene i fylkene.

Trøndelagsplanen, som er fylkeskommunens regionale planstrategi for 2020-2023 ble vedtatt av Fylkestinget 17.06.20. Dokumentet omfatter arealpolitiske prinsipper relatert til by/tettsted og kystområder. Strategien vil være et grunnlag for tidlig dialog om arealbruken for å gi raskere planprosesser og bidra til en mer langsiktig og forutsigbar arealforvaltning.

Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag ble vedtatt i strategigruppa i Kysten er klar 16.mars 2015. Strategigruppa anmoder kommunene (*deriblant Frøya kommune*) å legge dette dokumentet til grunn for sin egen arealplanlegging. Slik dokumentet foreligger nå, er det ikke juridisk bindende for kommunene.

Den regionale strategien for klimaomstilling «*Sånn gjør vi det*», som skal erstatte *2015-2020 klima og energi Sør-Trøndelag*, har vært ute på høring, og vil gi kommunene regionale føringer innenfor området når den er vedtatt.

Regional plan for arealbruk ble vedtatt startet i 2019, og arbeidet har fortsatt ut i 2020. Den er planlagt vedtatt innen april 2021. Planen er tenkt som overordnede retningslinjer for kommunene i Trøndelag, og skal kunne brukes i kommunenes respektive planer og planarbeid, for å skape en mer

samkjørt planprosess over hele fylket. Frøya kommune har hatt en representant med i arbeidsgruppen som jobber med strandsone og areal i sjø.

Befolkning

Befolkningssammensetning, levekår og bosettingsmønster, er indikatorer som berører utgiftsbehovet til kommunen. For å gi innbyggerne et minimumsnivå av tjenester, er en viss andel av kommunens finansiering knyttet til dette. Frøya kommune er definert til å ha middels bundne kostnader ut fra demografi og geografi.

Befolkningsutvikling

Frøya kommune hadde en svak nedgang i antall innbyggere i perioden 2000 – 2007. Fra 2007 har det vært en jevn høy vekst med en økning på 519 personer i hele perioden. Dette tilsvarer en befolkningsvekst på 11,2 % fra 2000 - 2015. Fra 2007 var det en kraftig økning i vekstraten for landet, men enda høyere for Frøya.

I perioden 2015 til 2020 har befolkningen økt med ytterligere 517 personer, som tilsvarer en befolkningsvekst på 10 % over fem år.

Befolkningsveksten er sammensatt av fødselsoverskudd og netto tilflytting. Perioden 2000 – 2007 viser et forholdsvis stort fødselsunderskudd, mens det fra 2008 – 2014 er et gjennomsnittlig fødselsoverskudd 3,29 barn. Perioden fra 2015 til 2020 har et gjennomsnittlig fødselsoverskudd på 2,57 barn, som er en reduksjon sammenlignet med den foregående perioden.

Det er stor variasjon i fødselstallene fra år til år. Faktorer som påvirker tilflyttingen til Frøya er sysselsetting, utvikling i næringslivet og boligutbygging. Tallene viser stor netto tilflytting fra 2007 og det er fra dette året befolkningsveksten startet for fullt. I perioden fra 2015 til 2020 har netto tilflytting holdt seg på plussiden, men det har vært en noe synkende total tilflyttingsgrad over perioden.

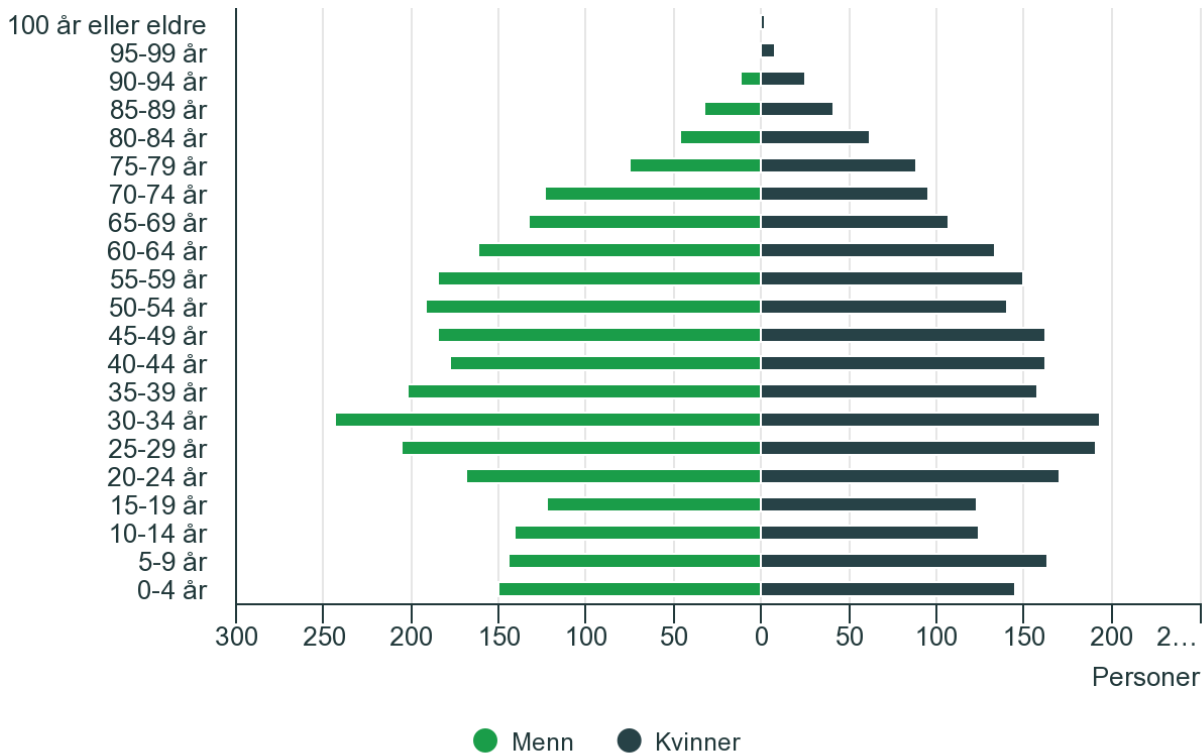
Demografi

Befolkningssammensetning og utgiftsutjevning

Det er særlig fem aldersgrupper i befolkningen som har behov for mange kommunale tjenester.

- **Gruppen 1-5 år** har behov for blant annet barnehageplass og helsestasjonstjenester.
- **Gruppen 6-12 år** er elever i barneskolen.
- **Gruppen 13-15 år** er elever i ungdomskolen.
- **Gruppen 55-67 år** forskning viser at behovet for helse- og omsorgstjenester vil bli størst her.
- **Gruppen 80 år og over** er de som har mest behov for institusjonstjenester, omsorgsleiligheter, matombringning og andre hjemmebaserte tjenester.

Aldersfordeling per 1. januar 2020

Befolkning, Statistisk sentralbyrå

KJØNNS- OG ALDERSFORDELING FRØYA KOMMUNE. HENTET FRA SSB.

Disse aldersgruppene vil derfor bli viet ekstra oppmerksomhet når det gjelder alderssammensetning og befolkningsprognoser.

- Fødselstallene viser små variasjoner fra år til år. Små variasjoner gjør prognosene for behovet for barnehageplasser forholdsvis sikre. Aldersgruppen 1 – 5 år er definert som barn i barnehagealder. Denne gruppen har hatt en forholdsvis stor vekst siden 2015.
- Antall barn i skolealder, 6 – 12 år er barn som går på småtrinnet og mellomtrinnet. Denne gruppen har hatt en økning i antall barn siden 2015. Gruppen 13 – 15 år er barn som går på ungdomstrinnet. Denne gruppen har hatt en forholdsvis stor nedgang siden toppen i 2012. Denne negative trenden har fortsatt i perioden 2015 – 2020. Totalt har skolebarn i alderen 6 – 15 år hatt en oppgang på 48 i perioden.
- Ungdommer i alderen 16 – 19 år har gått nedover i perioden, med en total reduksjon på 57 personer i perioden 2015 - 2020.
- Gruppen i arbeidsdyktig alder 20 – 66 år står for den største relative veksten i perioden med i alt 460 personer. Mye av denne økningen kan tilskrives næringslivets rekruttering av arbeidskraft, hovedsakelig fra utlandet.
- Utviklingen i de eldre i aldersgruppene 67 – 79 år har sett en økning, mens 80 – 89 år har sett en reduksjon. Totalt sett har gruppen en liten økning gjennom perioden.
- Den eldste aldersgruppen 90 år og eldre har holdt seg stabil i perioden.

- Sammenliknet med andre kommuner, fylket og landet for øvrig har Frøya størst andel 25-66 år og 80 år og over.

Befolkningsframskrivninger

I SSB sine prognoser for nasjonale utviklingstrekk i befolkningen forventes det at:

- Forventet levealder øker.
- Personer over 65 år vil mer enn dobles frem mot 2075
- Personer som er 80 år eller eldre vil tredobles, mens 90- og 100 åringer vil femdobles før 2060.
- Innen 10 år vil det være flere eldre (*65+ år*) enn barn og unge (*0-19 år*) i Norge. I 2060 estimeres det at det vil være en halv million flere eldre enn barn og unge.
- Fruktbarhet holder seg stabil på dagens 1,5 frem til 2025, før den muligens vil stige noe.
- Innvandring forutsettes å gå noe ned, med en større nedgang i 2020 og 2021 grunnet reiserestriksjoner og andre forhold knyttet til COVID-19-pandemien.

SSB har laget prognoser med ulike variabler og siste nasjonale prognose ble offentliggjort 3. juni 2020. Kommunale prognoser er antatt publisert rundt 17. august 2020, så tallene nedenfor er hentet fra 2018 prognosene.

I 2018 prognosene lå Frøya i kategorien «*Sterk Vekst*», med en befolkningsvekst satt til 17,3 prosent frem til 2040.

Siden Frøya kommune de senere år har passert «*Høy-alternativet*» for befolkningsutvikling, velger vi fortsatt å benytte dette alternativet. I alternativet inngår høy fruktbarhet, høy utvikling i levealder, høy innenlands flytting og høy netto innvandring.

Framskrivninger yngre årsklasser

Framskrivningene viser at vi får størst økning i barn 13-15 år i perioden opp mot 2024, før den avtar noe til 2026. Barn 1-5 år går noe opp mot 2025, men flater etter dette ut. Barn 6-12 varierer noe frem til 2026, hvor den vil stabilt øke mot 2033.

- For barnehage vil det være noe behov for økning frem til 2025, hvor det vil stabilisere seg
- Elevtallet i barneskolen vil øke med ca. 30 elever frem mot 2040, med de største endringene forespeilet i perioden 2026 – 2032.
- Ungdomstrinnet har en økende framskrivning i perioden, som gir en økning på ca. 66 elever frem til 2040.

Framskrivninger eldre årsklasser

Det er i aldersgruppen 67-79 år vi får den største økningen, mens vi i aldersgruppen 80-89 år og 90 år eller eldre holder et forholdsvis stabilt nivå frem til 2025.

På kort sikt kan vi anta at vi får en liten behovsvekst innen pleie og omsorg siden den største veksten er blant de yngste eldre.

På lengre sikt ser vi at den sterke utviklingen i aldersgruppen 67-79 år fortsetter. I tillegg får vi en betydelig økning i aldersgruppen 80-89 år og en noe mer beskjeden økning i aldersgruppen 90 år eller eldre.

Totalt sett vil de eldre årsklassene gå fra 755 personer over 67 år, til 1223 innen 2040, hvor over halvparten er i aldersgruppen 67–79 år.

Befolkningsstruktur

Befolkningsstruktur, bosettingsmønster og levekår inngår i de variablene som staten legger vekt på når kommunenes utgiftsbehov skal vurderes i inntektssystemet.

Frøya ligger godt under snittet på antallet skilte og separerte i Trøndelag. Fødselstallene for Frøya har holdt seg stabile siden 2015, med et snitt på 57,6 levendefødte per år. Antallet døde har vært noe mer ustabil i den samme perioden, men har et snitt på 48 døde per år. Frøya kommune har den desidert største netto innflyttingen i forhold alle andre i sammenligningsgruppen.

Innvandrerbefolkningen* har fortsatt den kraftige økningen i Frøya de senere årene og har desidert størst andel sammenlignet med de andre. Arbeidsinnvandring er hovedårsak til den høye andelen for Frøya kommune. *Innvandrere omfatter førstegenerasjons innvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjons innvandrere.

Frøya kommune har et ekspansivt næringsliv der størsteparten er relatert til oppdrettsnæring og andre næringer tilknyttet havbruk. I snitt ble det etablert 8,3 nye foretak i perioden 2010 – 2018, som er noe høyere enn snittet i Trøndelag.

Andel av befolkningen mellom 15 – 74 år som er i arbeid lå på 69,6% for Frøya i 4. kvartal 2018. Dette er over landsnittet fra 2017 som lå på 67 %, og snittet i Trøndelag fra 2018, som lå på ca. 65%. I juli 2019 lå arbeidsledigheten i Frøya på 2,9 %, som er høyere enn landssnittet (2,4%) og snittet i Trøndelag.

Frøya har liten andel av befolkningen som bor i tettsteder og har høyest gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret.

Levekår og befolkning

Folkehelse og medvirkning

Frøya kommune utarbeidet en samlet oversikt over folkehelsen i kommunen i 2015. Denne oversikten pekte på utfordringer, årsaker, konsekvenser og muligheter innenfor folkehelsearbeidet. Den var grunnlag for den forrige planstrategien, og vil også være en del av kunnskapsgrunnlaget for den nye. I tillegg gjennomførte kommunen en Ungdata-undersøkelse og utarbeidet et Barnetråkk i 2015.

Ungdata-undersøkelsen fra mars 2015 viste at ungdommene på Frøya har et høyere alkoholforbruk med tidligere debut enn landsgjennomsnittet. Dette kan sies å være et «*distriktsfenomen*». Kommunen er MOT-kommune, som blant annet jobber med rusforebygging. I tillegg oppga ungdommene høyere erfaring med kjøring av motorisert kjøretøy i beruset tilstand enn kommuner i resten av fylket.

Frøya kommune har pr.d.d. en gyldig Trafikksikkerhetsplan ut 2020, men denne må rulleres i den nye perioden. Samtidig har ikke kommunen noen gyldig ruspolitisk handlingsplan, ettersom den planlagte

rulleringen i forrige periode ikke ble gjennomført. Det er satt i gang arbeid med en ny ruspolitisk plan.

I etterkant av Ungdata-undersøkelsen inngikk kommunen i et forpliktende samarbeid med Trygg Trafikk, med mål om å bli sertifisert som Trafikksikker kommune. Dette arbeidet er fortsatt pågående. Barnetråkk ble brukt som kunnskapsgrunnlag inn i planprosessen ved revidering av kommunedelplanen Sistranda, som ble vedtatt i 2018.

Prosessen rundt utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel, samt Ungdata-undersøkelsen og Barnetråkk, har gitt kommunen gode erfaringer i forhold til medvirkningsprosesser. Dette vil videreføres i videre planprosesser i kommunen.

Helse og velferd

Frøya kommune gjennomførte i 2015 et prosjekt angående Morgendagens omsorg (MO). Prosjektet ser på en omlegging av pleie- og omsorgstjenestene på bakgrunn av den demografiske utviklingen vi vil få i årene fremover. Det er foretatt utredninger og vurderinger av satsningsområder innenfor sektoren. Disse ble vedtatt i kommunestyret februar 2016. Videre har direkte arbeid med prosjektet, nemlig etableringen av bygningsmassen for MO, startet opp, og er pr.d.d. pågående.

ILLUSTRASJON AV MORGENDAGENS OMSORG. FOTO: ARKITEMA ARCHITECTS

Frøya kommune har de senere år hatt en stor satsning på kultur og idrett. Frøya kultur- og kompetansesenter stod ferdig i 2014. I perioden rundt sist planstrategi jobbet man med konseptet Helhetlig Idrettspark. Dette konseptet ble senere konvertert til dagens Frøya Arena. Målet med satsningen på kultur- og idrettstilbudet er å bedre folkehelsen og styrke bolyst, samt gjøre Frøya kommune attraktiv for tilreisende.

Det er foreslått å revidere kulturplanen i den nye planperioden, ettersom den gamle gikk ut i 2019.

Oppvekst

Vi er en god kommune for barn å bo i og det finnes mange tilbud til barn. Vi må skape de beste skolene og vi må jobbe for, samt skape et renommé for at Frøya er best på oppvekst i Norge. Frøya har gjennom flere år kommet lavt ut på Kommunebarometeret innen oppvekstsektoren, særlig innenfor nasjonale prøver på ungdomstrinn, grunnskolepoeng og eksamensresultater. Den økende befolkningen setter press på oppvekstsektorens kapasitet.

Kommunen har holdt fokus på å tilrettelegge for utdanning ute i grendene med de mange oppvekstsentrene, og ungdomskolen på Sistranda ble i 2019 renoveret og forbedret for nye elevkull. Likevel kan ikke fokuset på oppvekstsektoren reduseres, ettersom prognosene sier at elevkullene i fremtiden vil fortsette å vokse. Det er derfor foreslått at skolebruksplanen, vedtatt 2017, skal rulleres i 2022.

Miljø og klima

Næringsgrunnlaget på Frøya er basert på gode naturgitte forhold og det er viktig med fokus på bærekraft og ansvarlig forvaltning.

Målet for klima- og energiplanlegging er å gjennomføre tiltak som gir resultatet i form av reduserte klimagassutslipp. Kommunene har viktige virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og oppnå energieffektivisering og -omlegging. Disse virkemidlene samordnes gjennom kommunenes klima- og energiplanlegging som er forankret i Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging. De fleste kommuner har en klima- og energiplan. Det finnes flere internasjonale, nasjonale og internasjonale føringer innenfor området.

Frøya kommunes Energi- og klimaplan ble utarbeidet i 2010, og tar ikke inn over seg de nyeste føringer innenfor området. I kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 2015, er rulling av Energi- og klimaplan et av målene innenfor *Natur, miljø og klima*. Planen ble ikke rullert i forrige planperiode, men arbeidet med en ny plan har startet i 2020.

Administrasjonen i Frøya kommune har lenge jobbet med å sikre rent vann i kommunen, både drikkevann og i forhold til utslipp. Den nye hovedplan vann ble vedtatt i 2018, og skal hjelpe til med å sikre at Frøya kan fortsette å nyte godt av drikkevannet på øya. Samtidig ble det også lagt ned et stort arbeide i en saneringsplan for spredt avløp, for å redusere lokalutslippet i sjøen i kommunen. Denne ble vedtatt i 2019, men kort etter opphevet av den nye politiske posisjonen i 2020.

Vi har også utfordringer i forbindelse med plassering av løse gjenstander og ulovlige avfallsplasser. Kommunen er forurensningsmyndighet. Det kan ses på muligheter til å utarbeide retningslinjer på dette området, eventuelt ha et prosjekt i forhold til utfordringen.

Videre jobber kommunen med et forprosjekt på fjerning av Sitkagran, som har bredt seg ut over store deler av Frøya. Forprosjektet dekker området fra Flatval til Sistranda, og en estimerer at en skal få bukt med 3000 m³, som tilsvarer 10 000 trær. Hvis forprosjektet lykkes, så er planen å fortsette arbeidet.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Etter storbrannen i 2014, så gjennomførte Frøya kommune en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) i 2015, i samarbeid med Hitra kommune. Denne dannet grunnlaget for revideringen av plan for kommunal beredskapsledelse (*Beredskapsplan*) i 2015.

I oktober 2019 ble «Øvelse Frohavet», den største oljevernøvelsen noen gang gjennomført i Norge. Øvelsen var en fullskala øvelse, med tre øvelsesområder i hhv. Brønnøysund, Tustna og på Frøya. Det hele ble koordinert fra Bergen og Stavanger, og aksjonsleder var Equinor, mens operasjonsledelsen kom fra Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO). Det deltok 12 fartøy og ca. 600

personer på øvelsen. Det ble i tillegg sluppet 40 kubikkmeter med usaltet popkorn for å simulere oljeflakene.

OPPSAMLING AV POPKORN UNDER ØVELSE FROHAVET. FOTO: REINHOLDTSEN/NOFO

Våren 2020 ble en revidert helhetlig ROS vedtatt politisk. Denne bygger på vurderingene gjort den forrige helhetlige ROS analysen, men har fått inkorporert noen nye elementer, samt kjørt nye vurderinger på de eksisterende punktene. Helhetlig ROS og beredskapsplanen vil danne grunnlaget for samfunnssikkerhet og beredskap i den nye planperioden.

Næring og sysselsetting

Frøya kommune er hjem til flere store bedrifter, de fleste med tilknytning til oppdrettsnæringen. Disse bedriftene er med på å gjøre Frøya til et ettertraktet sted å bo, ettersom det har oppstått en mindre næringsklynge på Frøya med leverandører og underleverandører som jobber direkte eller indirekte opp mot oppdrett.

Samtidig som at disse bedriftene gir stabile arbeidsplasser i kommunen, så er det flere av de som i tillegg yter tjenester og/eller gir direkte bidrag til lokalsamfunnet. Storhallen, kultur- og kompetansesenteret og lignende prosjekter har latt seg finansiere takket være den støtten som næringslivet på Frøya viser.

Ulempen med å ha en spesialisering av næringen i regionen er at en er sårbare for nedgangstider i oppdrettsnæringen. Riktignok har enkelte av bedriftene utvidet sine porteføljer til å omfavne andre næringsaspekter, men hovedtyngden er fortsatt knyttet mot oppdrett.

I 2019 var 70,3 % av Frøyas befolkning i alderen 15-74 år sysselsatt, noe som er høyere enn snittet i Trøndelag og landet generelt, som ligger på hhv. 67,8 % og 67,1 %. Hvis en kun ser på innbyggere i alderen 20 – 66 år, så ligger snittet på ca. 76,2 % av arbeidsstyrken. Frøya ligger her fortsatt over både Trøndelags- og landssnittet, som er på hhv. 74,6 % og 73,5 %.

Kompetanse

Som en av Norges største havbrukskommuner, så har næringslivet og utdanningsinstitusjonene tilrettelagt for utdanninger og studietilbud som gir innpass til havbruksnæringen eller dennes underleverandører. Denne spesialiseringen har plassert Frøya i en fordelaktig posisjon med tanke på å sikre arbeidskraft til næringen, samt få majoriteten av befolkningen ut i lokalt arbeide.

Denne storsatsingen har også en bakside, ved at antallet elever som søker seg til studiespesialisering i kommunen har falt betydelig over årene. Dette er ikke et unikt problem for Frøya, ettersom Hitra også opplever en sterk nedgang i mer tradisjonelle studieretninger. Dette har over tid skapt et underskudd av frøylværing med høyere utdanning, som skaper problemer med tanke på rekruttering til administrative stillinger.

I tillegg har Frøya den laveste andelen elever i Trøndelag som faktisk fullfører videregående utdanning. I sum har kun 56,8 % av elevene fullført VGS de fra 2013 til 2018. Nærmeste kommune i prosent er Namsskogan, som hadde en fullføringsgrad på 64,1 %, mens snittet i Trøndelag lå på 76,2 %. Hitra hadde en fullføringsgrad på 67,8% mens nye Ørland lå på 65,4 % (*Bjugn hadde 65,5 %, og Ørland hadde 65,4% før sammenslåingen*).

Rekruttering til offentlig sektor har i flere år vært utfordrende, med høy utskiftning av personell i enkelte sektorer. I hovedsak er det en mangel på høyere utdanning som gjør rekrutteringsprosessen noe problematisk. Som oftest er det personer fra andre steder enn Frøya som søker på stillinger hvor høyere utdanning er påkrevd, og disse personene er i de fleste tilfeller nyutdannede som søker erfaring. Ettersom at det ikke finnes noe grunnleggende forhold til Frøya i de fleste tilfeller, så er ofte disse kandidatene kun ansatt i en kortere periode (1 – 3 år), før de får nye jobber utenfor Frøya.

Etter hvert som kommunen vokser videre, så vil det bli et større behov for personell i flere sektorer, spesielt innenfor helsesektoren grunnet den demografiske utviklingen. Det er derfor viktig å sette et balansert kompetanse- og utdanningsmål for kommunen, slik at en i fremtiden kan få dekket mer av de arbeidsplassene som krever høyere utdanning med lokal arbeidskraft.

Gode og varierte skoletilbud, promotering av høyere utdanning og mer kursing for både unge og voksne fra alle bakgrunner vil være viktig for en slik visjon.

Nye næringer

Frøya har nytt godt av havbruksnæringen og den aktivitet som har kommet som resultat av dette. Likevel er det ønskelig for kommunen å øke variasjonen på kommunens næringspark, ettersom overfokus eller total dominans av en type næring kan gi uheldige ringvirkninger om økonomien skulle snu. Nedgangen i oljeprisen tilbake i 2014 gav mange vestlandskommuner store problemer økonomisk, ettersom at mesteparten av næringsaktørene og deres underleverandører var knyttet mot oljeindustrien.

Som en kystkommune og med en rik kulturhistorie har Frøya mange fordeler for å kunne bygge opp om næringer som ikke er direkte knyttet til havbruket.

Fritids- og turistnæringen har over de senere år bygget seg kraftig opp, selv om flere av aktørene gikk på en smell i begynnelsen av Covid-19 pandemien. Likevel så har flere av disse, og spesielt havfiskeaktørene fantastiske naturgitte muligheter for å igjen bygge opp næringen.

Videre så har det vært et fornyet fokus på tang- og tarehøsting, samt algeproduksjon i havet rundt Frøya. Dette, sammen med den fortsatte veksten innenfor havbruk legger press på sjøområdene i kommunen, og påvirker det tradisjonelle fisket. Som ved forrige planstrategi er Frøya Trøndelags største tradisjonelle fiskerikommune. Siden 2015 har antallet fiskefartøy gått noe opp, fra 99 registrerte fartøy i 2015, til 105 i 2017, og 104 i 2018. For å sikre god vekst i nye næringer, samt vedlikeholde eksisterende, så er det viktig med gode dialoger mellom aktører, kommune og sektormyndigheter.

Et nytt segment hvor Frøya potensielt kan gjøre det stort, er innenfor marin energiproduksjon. Med sine mange øyer og sund, så finnes det flere steder innenfor kommunegrensene som kan ha potensial for tidevannskraft. Det norske engasjementet i marin energi har vært svært labert etter at Hydra Tidal Energy Technology sin prototype Morild II havarte i 2010.

Mye av årsaken til at Norge trakk seg ut av kappløpet er hvor kapitalintensiv innovasjon i dette markedet har vist seg å være. Likevel ser en nå flere lovende prototyper som blir testet ut ved Orknøyene i Skottland, både av flytende og bunnfaste tidevannsturbiner. Grunnen til at øysamfunn som Orknøyene har klart å etablere innovasjonsmiljøer for slike prosjekter, er naturgitte fordeler samt en godt etablert leverandørindustri, som opprinnelig var bygget for havbruk. Frøya, med sin bugnende havbruksnæring, naturgitte fordeler og kort vei til store kompetansesentre (*Blått kompetansesenter og NTNU for å nevne noen*), ligger svært godt an til å kunne etablere seg som et norsk kraftsenter for utvikling, testing og operasjon av marine energianlegg, såfremt viljen for å satse er til stede.

ORBITAL MARINEPOWER'S "ORBITAL 02" 2MW TIDEVANNSTURBIN. FOTO: ORKNEY.COM.

For å kunne skape en helhetlig oversikt over hvor prioriteringer og ønsker rundt næringslivet på Frøya skal utvikle seg, så anbefales det at strategisk næringsplan for Frøya kommune revideres i planperioden.

Transport og infrastruktur

Som en kommune i fortsatt vekst, med en stor eksportrettet næring som hjørnestein, så er adkomst og infrastruktur essensielt for å sikre videre vekst. Per dags dato finnes det kun to adkomstveier til Frøya for næringen, og kun en for innbyggerne. For innbyggerne i Frøya, så er Frøyatunnelen eneste

veien ut og inn av kommunen, med mindre man har egen båt. Næringen kan i teorien benytte sjøveien for å sende og motta gods, men størsteparten av import og eksport til kommunen kommer landeveien gjennom tunnelen.

Denne løsningen er en uhyre sårbar løsning, ettersom det skal lite til før Frøya isoleres fra resten av Norge transportmessig. En brann i tunnelen vil effektivt avskjære innbyggerne i kommunen, og det finnes ikke noen alternativ form for transport om uhellet først skulle være ute.

Som en øykommune er sjøveien det enkleste alternativet til tunnelen, og helt essensielt for øyrekka og de mange bebodde øyene utenom fast-Frøya. Trykket på fergetjenestene ut til øyrekka, spesielt i sommerhalvåret, har fortsatt å øke over årene, og det kan med rette konstateres at dagens tilbud ikke er godt nok for å sikre en levende øyrekke med bosetting.

Samtidig har både næringsliv og innbyggere etterspurt en raskere vei til Trondheim enn dagens alternativer. Spesielt har gjenopptagelsen av hurtigbåtavanger fra Siholmen til Trondheim stått høyt i kurs. Et slik alternativ vil kunne lette noe på trafikken som i dag går gjennom tunnelen, ettersom en må helt til Sandstad på Hitra for å komme seg til Trondheim sjøveien, samt skape nye pendlemuligheter og alternativer for befolkningen. Et slik tilbud kan også gi flere reisende adgang til Frøya, som tidligere har måtte belage seg på tre timer buss fra Trondheim, eller hurtigbåt med påfølgende buss fra Sandstad.

I perioden opp mot den forrige planstrategien viste Statens Vegvesen sine statistikker at det var en høyere ulykkesfrekvens på Frøya for yngre aldersgrupper enn resten av fylket. Det ble initiert flere forebyggende tiltak, slik som «Hjem-for-en-50-lapp», samt at trafiksikkerhet ble satt på den politiske agendaen i kommunen. Likevel etterspørres det fortsatt etter forbedret kollektivtransport internt på Frøya, slik at flere yngre kan delta på fritidsaktiviteter, samt lettere tilgjengeliggjøre resten av Frøya utenom aksene Flatval – Sistranda – Nesset.

Gjennom dette arbeidet ble Frøya sertifisert som Trafiksikker kommune i 2017, en sertifisering som varer i grove tre år. Det betyr dermed at det vil bli en ny sertifiseringsvurdering i den påbegynte politiske perioden. Det finnes kun seks sertifiserte kommuner i Trøndelag, hvorav alle sammen må gjennom en resertifisering i løpet av de neste årene.

FIGUR 1: BYGGING AV GANG- OG SYKKELSTI HAMMARVIKA-SISTRANDA. FOTO: FROYA.NO

Videre er arbeidet med gang- og sykkelsti mellom Hammarvika og Sistranda kommet godt i gang, og arbeid mot å fortsette gang- og sykkelsti videre nordover mot Nesset har begynt. Dette er viktig

arbeid for å redusere antallet ulykker, og Trøndelag har opplevd en markant reduksjon i antallet drepte og hardt skadde de siste årene.

Rikspolitiske retningslinjer for samordna areal- og transportplanlegging skal sikre at arealbruk og transportsystem utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnytting, miljømessige gode løsninger, trygge lokalsamfunn og boligmiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Frøya kommune har som mål å arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsette kommunikasjonsløsninger mot Trondheim, og for andre samferdselstiltak som er viktige for kommunen og regionen. Kommunen vil også ha som mål å legge til rette for brukertilpasset, miljøvennlig og trafiksikre kommunikasjonsløsninger.

Veistandarden på Frøya er generelt svært variabel, men kan ansees som på den dårligere siden av spekteret. «Lakseveien» med dets store andel av tungtransport har og er fortsatt sterkt preget av mye slitasje på veidekke, men manglende vedlikehold av det resterende vegnettet gjør også at standarden kan ansees som dårlig.

Et fornyet fokus på utbedring av vegnettet på Frøya, holdningsskapende arbeid, samt arbeid for å føre mer gods fra lastebil over på kjøll, vil kunne bidra til å gi Frøya en fornyet sertifisering som Trafiksikker kommune, samt skape et trygt og sikkert lokalsamfunn for våre innbyggere.

Bredbånd

Den digitale utviklingen fortsetter med stormskritt, og det å «være på nett» er blitt en større og større bit av folkets hverdag. For å sikre gode digitale tjenester til befolkningen, er det viktig med en god infrastruktur.

Det finnes i dag fibertilkobling fra Flatval i sør, til Nesset i nord, og Telenor har begynt å kartlegge interessen på Nordskaget. Dette er en god start, men det er fortsatt store deler av Frøya som har svært dårlig bredbånd.

Frøya kommune ønsker en fortsatt aktiv utvikling mot digitale løsninger internt i kommunen og ut til befolkningen, samt å være en pådriver for videre infrastrukturutbygging. Dette er også i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Samhandling vil være viktig i et slikt arbeid, i forhold til øvrige offentlige og private tjenesteytere, og i tett dialog med våre tjenestemottakere.

Langsiktig arealbruk

Om kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble revidert i 2018 – 2019, og endelig vedtatt i oktober 2019. Etter en runde med meklinger, så gjenstår kun Kommunal- og Moderniseringsdepartementets behandling vedrørende skyte- og øvelsesfelt i sjø, hvor Frøya kommune vedtok å utelate området mot innsigelse fra Forsvarsbygg.

Boliger

Den sterke befolkningsøkningen i Frøya kommune har fortsatt med mer eller mindre uforminskert styrke siden den forrige planstrategien. I gjeldende kommuneplan er det blitt satt av flere større områder for boliger, både i pressaksen fra Flatval til Nesset, og ute i grendene på Frøya.

Leiemarkedet er fortsatt trangt, med generelt høye leiepriser for de mulighetene som finnes. Utbygging av nye boliger skjer fortsatt i et høyt tempo, men det oppleves fortsatt som at det er mangel på boliger.

Med den siste revisjonen av kommuneplanen ble noen boligområder, som ikke tidligere har blitt realisert, fjernet for å kunne åpne mer lovende utbyggingsområder. Det kommunale feltet på Holahaugan er under oppføring, og det bygges fortsatt flere nye enheter mellom Flatval og Nesset.

Det håpes at den nye boligreserven vil stimulere til økt utbygging, både langs pressaksen og ute i grendene. Det er ingen plan for å legge til rette for ytterligere områder i perioden.

Sjøareal

Frøya kommune sine arealer omfatter et svært stort havområde med mange egnede lokaliteter for havbruksnæringa. Hoved problematikken rundt forvaltning av havområdene ligger i konflikten mellom den tradisjonelle fiskerinæringen og havbruksnæringen, ettersom egnede lokaliteter ofte ligger i områder som anses som viktige for kystfisket.

Mattilsynet kommenterte i sitt høringsinnspill til oppstart av planstrategien at hensynet til fiskehelse og fiskevelferd bør ivaretas. Dette fremmes ofte som en målsetting innenfor havbruksnæringen, men det følges ikke alltid automatisk. Frøya kommune bør etterstrebe at dette bringes opp, og at de næringer som utgjør en stor del av vår næringspark kan i fremtiden vise til at de tar fiskehelse og velferd på alvor. Dette er et arbeide som potensielt kan fremmes i samarbeid med nabokommuner eller opp mot fylkeskommunen som lokalitetsbehandler, samt fremmes gjennom lokale planprosesser.

I revideringen av kommuneplanens arealdel ble det hentet informasjon fra Fiskarlaget, slik at områder som anses som viktige for de har blitt avsatt til fiskeri, mens de resterende sjøarealene i hovedsak har flerbruksformål med åpning for havbruk.

Videre finnes det et uløst problempunkt rundt Forsvarets skyte- og øvelsesfelt i Frohavet. Det kom inn flere innspill fra havbruksnæringen om at det var ønskelig å kunne etablere faste anlegg innenfor det området som er avsatt til skyte- og øvingsfelt i Frohavet. Forsvarsbygg svarte med en innsigelse, men kommunestyret i Frøya kommune vedtok å fjerne hensynssonen for skyte- og øvelsesfeltet uansett. Den påfølgende meklingen fikk ikke løst situasjonen, og saken er nå til behandling hos Kommunal- og Moderniseringsdepartementet for endelig avgjørelse.

Fiskeridirektoratet kommenterte i sitt innspill at sjøområdene i kommunen vil bli godt ivaretatt gjennom den reviderte arealplanen, men at det anbefales å se på planer for næring, energi- og klima, vann og avløp samt en tiltaksplan for plast og marin forsøpling.

Som grunnlaget for Frøyas fortsatte vekst, så er sjøområdene noe av de viktigste vi har. Et sunt og robust økosystem gagnar hele kommunen, fra beboere til de store havbruksaktørene, og det er derfor viktig å påse at de fordeler som naturen har gitt oss ikke forsvinner. Reduksjon av utslipp og forsøpling, samt bærekraftig utnyttelse av de ressurser som finnes vil gi kommunen et stabilt grunnlag i mange år fremover.

Landbruk

Landbruket i Frøya kommune er, og har vært kombinasjonsbruk. I 2019 ble det registrert 44 jordbruksbedrifter i kommunen, en nedgang fra 47 i 2018. Majoriteten av jordbrukerne har sauehold,

og det ble registrert 4010 sauer som var ett år eller eldre på Frøya i 2019. Sauene går på utmarksareal for beite gjennom hele året, både på Fast-Frøya og ute i skjærgården.

Frøya har fortsatt noen bruk som driver med melk- og kjøttproduksjon. Det ble registrert 73 kyr totalt i 2019.

I 2019 var det grove 7200 dekar jordbruksareal i drift, hvorav 3700 dekar ble rapportert inn som fulldyrka jord. Siden 2015 har totalt 86 dekar dyrka og dyrkbar mark blitt omdisponert til andre formål enn landbruk.

Landbruksnæringen i Frøya kommune har ofte blitt oversett grunnet de store verdiene som skapes i havbruket. Likevel gjør de en uvurderlig innsats for Frøya, først og fremst ved å vedlikeholde kulturlandskapet og bidra i kampen mot gjengroing av øyene i kommunen. Videre bidrar de også til den nasjonale selvforsyningen av mat og råvarer, som igjen har fått et økt fokus etter mange år med nedbygging og nedprioritering av det norske landbruket. Det er derfor viktig å ta vare på de landbruksressursene vi har i form av dyrka- og dyrkbar mark, slik at grunnlaget for videre drift ikke går tapt.

I den nye planperioden er det derfor viktig å sette et lys på vårt lokale landbruk, og skape planer og strategier som tar høyde for at Frøya fortsatt skal ha et levende landbruk, som opprettholder kulturlandskapet og Frøyas identitet. Det vurderes derfor å inkorporere en jordbruksplan inn i den strategiske næringsplanen, for å sikre jordbrukerne og deres arbeide for fremtiden.

Mineralressurser

I revidert plan for kommunens arealdel er det eksisterende masseuttaket ved Steinsvatnet blitt utvidet for å sikre at kommunen har lokal tilgang på masse, i tråd med Direktoratet for mineralforvaltnings innspill til forrige planstrategi. Det forventes at dette nye arealet vil bli regulert i løpet av planperioden, slik at videre drift er sikret for en stund videre.

Utenom dette ene masseuttaket så prøver kommunen å bruke materialer fra prosjekter, slik at masse ikke går til spille.

Videre har kommunen i revidert plan lagt til rette for at det kan etableres et massedeponi, for å mellomlagre masse som er tiltenkt andre prosjekter. Dette området må gjennom en reguleringsprosess før det kan tas i bruk, men vil samtidig gi kommunen et sted hvor overskuddsmasse kan deponeres.

Strandsone

I likhet med planstrategi for 2015 – 2019 så har administrasjonen oppfattet politiske signaler på at man ønsker en differensiering av forvaltning av strandsonen i kommunen. Dette er ønsket for å kunne gi folk mulighet til å bo, feriere og tilbringe tid ved sjøen gjennom tilrettelegging for hus, hytter og naust. Samtidig har det også kommet enkelte signaler om at en ønsker å ta vare på de deler av kysten som er ubebygde, for å sikre naturmangfoldet i kommunen.

I 2019 ble det behandlet 36 dispensasjonssøknader fra Plan- og bygningsloven § 1-8. Til sammenligning ble det behandlet 42 dispensasjoner i 2018, og 21 dispensasjoner i 2017. Majoriteten av disse dispensasjonene omhandlet fritidsboliger, boliger, naust og flytebrygger. En del av disse kan forklares med at mange reguleringsplaner og utbyggingsområder i kommunen ikke hadde noen

eksplisitt byggegrense mot sjø, ettersom det kom en presisering i 2017-2018 som gjorde at mange planer og områder falt innenfor Pbl. § 1-8.

I den reviderte arealplanen har det nå blitt lagt inn eksplisitt byggegrense mot sjø for de planer og områder som ble påvirket av Pbl. § 1-8. Dette, sammen med en kartlegging av strandsonen kan gi administrasjonen og den politiske ledelsen i Frøya kommune et godt grunnlag for å både ta vare på de deler av vår kyst som er ubebygd, samt tilby områder for utbygging til kommunens innbyggere.

Næringsareal

Frøya kommune har flere store næringsområder, samt mange mindre, fordelt utover hele kommunen. De tre største næringsområdene finnes på Nordskog, Nettet og Nordhammarvik/Melkstaden. Disse områdene har p.d.d ingen ledig kapasitet på allerede opparbeidede områder, men det finnes noe utvidelsespotensial for Nordhammarvik/Melkstaden. Nettet kan potensielt utvides noe, men dette vil innbefatte et stort arbeid for å tilrettelegge for industri.

Utenom de allerede opparbeidede områdene finnes det et ferdig regulert område på Skarpneset og et par nylig avsatte områder på Tuvneset, Uttian og i Leirvika. Av disse er det kun Leirvika og Skarpneset som det ikke er allerede gjort avtaler om etablering. Begge disse områdene har igjen sine ulemper ved at strømningsforholdene ved Skarpneset kan være vanskelige, mens Leirvika ligger på slutten av en noe lang og smal vei.

Det har vært signalisert fra politisk hold at en ønsker å tilrettelegge og konsentrere næringsutviklingen, både for de som er avhengige av tilgang til sjø, og de som ikke trenger tilgang til sjø. Det er derfor viktig for kommunen å revidere sin strategiske næringsplan, slik at en etterpå kan jobbe målbevisst for å sikre næringen de arealene de trenger, uten at dette skal gå unødvendig ut over både innbyggere og naturmangfold.

Dispensasjoner

I perioden frem mot revideringen av kommuneplanens arealdel, opplevde fortsatt Frøya kommune å ha et stort antall dispensasjoner. Likevel så har vi sett tegn på at antallet dispensasjoner har blitt noe redusert siden ny plan ble vedtatt.

Den reviderte planen har sikret byggegrenser mot sjø i kommuneplanen, samt i de reguleringsplaner som manglet en eksplisitt byggegrense i plantegningene.

I 2019 ble det behandlet 81 dispensasjoner, som gir et flatt snitt på 27 dispensasjoner per tertial. I 2020 ble det behandlet 25 dispensasjoner i første tertial (*tom. 30.04.2020*). Ved å multiplisere dette antallet med tre, så får vi et estimat på 75 dispensasjoner behandlet i 2020. Likevel må det her påpekes at noen av de 25 dispensasjonene kom opprinnelig inn i 2019, og det er derfor stor usikkerhet rundt estimatet.

Kommunereformen og interkommunalt samarbeid

I forrige planperiode ble det ikke noen større endring for Frøya mtp. kommunereformen. Kommunen står fortsatt som en selvstendig enhet, og det ser ikke ut som noen sammenslåing vil komme opp med det første.

Mange av kommunens eldre interkommunale samarbeid har blitt avviklet over årene, og per dags dato er det kun et fåtall igjen. Det arbeides med en interkommunal ruspolitisk plan etter ønske fra politirådet og Hitra kommune.

Administrasjonen ser også at samarbeid med Hitra på flere områder kan gi gode synergier i øyregionen, fra forvaltning til helsemessig arbeide, så lenge det er politisk enighet og utarbeides et felles grunnlag for slikt arbeide.

Vurdering av kommuneplanens samfunns- og arealdel

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 (*samfunnsplanen*) ble vedtatt juni 2015. Prosessen med rullering gikk over 1,5 år. I planprogrammet ble hovedutfordringene påpekt i teksten over omhandlet. Dette dannet grunnlag for fire satsningsområder;

- Levekår og folkehelse
- Natur, miljø og klima
- Samfunn, næring og kultur
- Organisasjonen Frøya kommune

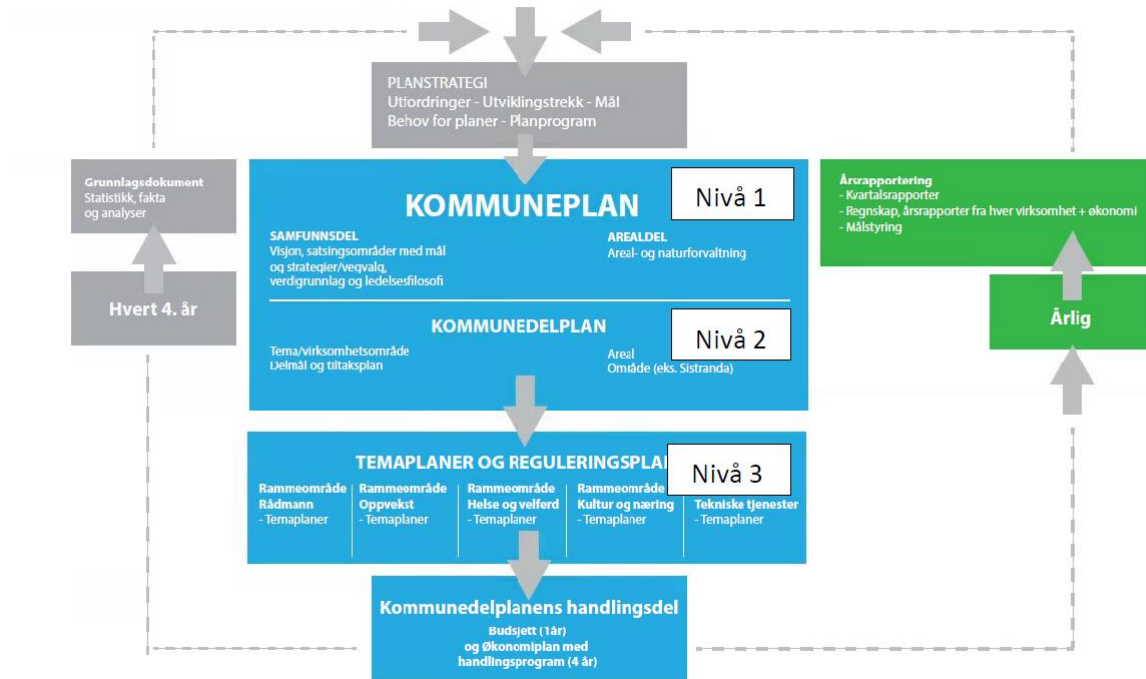
Planen var gjenstand for en omfattende medvirkning fra innbyggere, politikere, interessenter og sektormyndigheter gjennom visjonsprosess, høring, folkemøter, fremtidsverksted og gjestebud. Det var en uttalt intensjon gjennom hele planprosessen at planen skulle bli et anvendelig arbeidsverktøy for samfunnsutviklingen.

I forrige planperiode ble det arbeidet med å implementere samfunnsplanen i resten av organisasjonen. Dette arbeidet vil fortsette inn i den nye planperioden, ettersom noen av de forespeilede planene for rullering baserer seg på den foregående samfunnsplanen. I tillegg går kommunens organisasjon gjennom noen restruktureringer i forskjellige sektorer. Dette, sammen med samfunnsplanens langsiktige horisont, gjør at det vurderes som unødvendig å rullere samfunnsplanen i inneværende politiske periode.

Kommuneplanens arealdel (*arealplanen*) ble vedtatt høsten 2019. Den reviderte planen har ryddet opp i en del uklarheter og mangler som fantes i den forrige planen, og er således et godt verktøy for videre forvaltning av kommunens areal. Likevel så skaper den enorme næringsmessige veksten problemer, ettersom det mange av de eksisterende næringsområdene ikke har plass til å ta i mot større nyetableringer. En tematisk vurdering av næringsområder kan derfor være på sin plass når den nye strategiske næringsplanen er ferdig utarbeidet i løpet av kommende periode.

Frøya kommunes planhierarki

I kommuneplanens samfunnsdel fra 2015 ble kommunens planhierarki oppdatert og fornyet til den versjon som vises her.

Dette planhierarkiet har blitt brukt i samtlige nye planer som er blitt vedtatt i kommunen etter 2015, og vil fortsatt være det gjeldende hierarkiet i inneværende planperiode.

Foreslått rullering

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlag og utfordringsbilde forslås følgende rullering i inneværende valgperiode:

Planer etter Plan- og bygningsloven

Dette er planprosesser som gjennomføres etter lovkravene i Plan- og bygningsloven. Dette omfatter planer i nivå 1 og 2 i planhierarkiet.

Kommuneplaner	Vedtatt	Forslag til endring
Kommuneplanens samfunnsdel	2015	Ingen endring
Kommuneplanens arealdel	2019	Mulig temarullering (<i>Næring</i>).
Kommunedelplan Sistranda	2018	Ingen endring

Temaplaner

Dette omfatter planer som ligger i nivå 3 i kommunens planhierarki. Disse omfatter konkretiseringer gjennom mål og tiltak for spesifikke områder. Man har her valgt å ikke inkludere reguleringsplaner. Dette fordi reguleringsplaner ofte initieres av private aktører.

Rammeområde Felles	Vedtatt	Forslag til endring
IKT Plan Frøya Kommune 2015-2018	2015	Ingen endring
Plan for kommunal beredskapsledelse	2015	Ingen endring
Boligplan 2012-2017	2012	Vurderes rullert
Arkivplan	Kontinuerlig	Videreføres
Overordnet kompetanseplan FK 2017-2020	2017	Vurderes rullert

Rammeområde Teknisk	Vedtatt	Forslag til endring
Handlingsplan for trafikksikkerhet 2009-2012	2009	Ikke iverksatt, rulleres 2021-2025
Beitemarksplan	Ikke iverksatt	Vurderes etablert
Forvaltningsplan Grågåås 2016 - 2021 (<i>interkommunal</i>)	2016	Ingen endring
Ulovlighetsoppfølging - strategi og rutiner	Rulleres	Vurderes rullert 2023 - 2024. IK vurderes, samt overordnet tilsyn.
Energi- og klimaplan 2010-2020	2010	Arbeid pågår, planlagt vedtatt innen utgang av 2021
Forvaltningsplan Froan (<i>Fylkesmannen</i>)	2015	Ingen endring
Hovedplan avløp 2016-2027	2016	Ingen endring
Saneringsplan for spredt avløp	Opphevet	Opphevet 2020
Hovedplan for veg	Ikke iverksatt	Forventes vedtatt i inneværende planperiode
Hovedplan vann 2018 - 2023	2018	Vurderes rullert 2023 - 2024

Rammeområde Oppvekst	Vedtatt	Forslag til endring
Skolebruksplan	2017	Rulleres 2022
Sosial læreplan for barnehage og skole	2015	Ingen endring
Overgangsplan mellom barnehage og skole	2015	Ingen endring
Språk- og begrepsplan skole og barnehage	2010	Ingen endring
Overordnet plan forebygging mobbing	2019	Ingen endring

Rammeområde Familie og Helse	Vedtatt	Forslag til endring
Helhetlig omsorgsplan 2012-2017	2012	Rulleres ila. planperioden
Smittevernplan	2016	Rulleres ila. planperioden
Plan for rehabilitering/habilitering	2010	Rulleres ila. planperioden
Plan for psykisk helsearbeid i FK 2010 - 2013	2010	Rulleres ila. planperioden
Plan for Helse- og sosialberedskap	2019	Ingen endring
Ruspolitisk handlingsplan	Under arbeid	Forventes vedtatt ila. planperidoen

Rammeområde Kultur og Idrett	Vedtatt	Forslag til endring
Strategisk næringsplan 2014-2018	2014	Rulleres ila. planperioden
Kulturplan 2014-2019	2014	Rulleres ila. planperioden

Interkommunale planer	Vedtatt	Forslag til endring
Ruspolitisk handlingsplan for Hitra og Frøya kommuner	Under arbeid	Forventes vedtatt ila. planperioden.

Regionale planer	Vedtatt	Forslag til endring
Strategisk næringsplan for Orkdalsregionen	2015	Ingen endring
Regional plan for arealbruk Trøndelag	Under arbeid	Forventes vedtatt ila. 2020/2021
Strategi for klimaomstilling	Under arbeid	Forventes vedtatt ila. 2020/2021

Samlet oversikt – forslag til rullerte planer i perioden 2020-2024

Denne oversikten inkluderer ikke planer som er under utarbeidelse. Planer som er lagt inn som kun «vurderes rullert» er ikke garantert rullert inneværende planperioden, men rulleres ved behov.

Kommuneplaner	Vedtatt	Forslag til endring
Kommuneplanens arealdel	2019	Mulig temarullering (<i>Næring</i>).
Rammeområde Felles	Vedtatt	Forslag til endring
Arkivplan	Kontinuerlig	Videreføres
Boligplan	2012	Vurderes rullert
Overordnet kompetanseplan FK 2017-2020	2017	Vurderes rullert
Rammeområde Teknisk	Vedtatt	Forslag til endring
Handlingsplan for trafikksikkerhet 2009-2012	2009	Ikke iverksatt, rulleres 2021-2025
Beitemarksplan	Ikke iverksatt	Vurderes etablert
Ulovlighetsoppfølging - strategi og rutiner	Rulleres	Vurderes rullert 2023 - 2024. IK vurderes, samt overordnet tilsyn.
Hovedplan vann 2018 - 2023	2018	Vurderes rullert 2023 - 2024
Rammeområde Oppvekst	Vedtatt	Forslag til endring
Skolebruksplan	2017	Rulleres 2022
Rammeområde Familie og Helse	Vedtatt	Forslag til endring
Helhetlig omsorgsplan 2012-2017	2012	Rulleres ila. planperioden
Smittevernplan	2016	Rulleres ila. planperioden
Plan for rehabilitering/habilitering	2010	Rulleres ila. planperioden
Plan for psykisk helsearbeid i FK 2010 - 2013	2010	Rulleres ila. planperioden
Rammeområde Kultur og Idrett	Vedtatt	Forslag til endring
Strategisk næringsplan 2014-2018	2014	Rulleres ila. planperioden
Kulturplan 2014-2019	2014	Rulleres ila. planperioden

Temaplanene er ikke omfattet av prosesskrav til planarbeid fra Plan- og bygningsloven. Dette vil si at man ikke har krav om høringer, medvirkningsprosesser eller politisk vedtak av plan. Det er allikevel et ønske at man hvor dette er naturlig innenfor temaet, innbyr til medvirkning. I tillegg ønskes at planene fremmes politisk som orienteringssaker. Dette for å gi politisk nivå innsikt i og holde de oppdatert i det administrative arbeidet som gjøres.

Prosess:

Vedtak om oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi ble fattet i sak 98/20 i Formannskapet.

Dokumentet er utarbeidet av Virksomhet for forvaltning i Frøya kommune. Planstrategien er i tillegg presentert for rådsteam, lederforum og planforum i kommunen.

Invitasjon til innspill fra sektormyndigheter og nabokommuner ble sendt ut 16.04.20.

Kommunen mottok innspill fra:

- Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
- Trøndelag fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Fylkesmannen i Trøndelag
- Kystverket Midt-Norge
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Fiskeridirektoratet
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Mattilsynet
- Hitra kommune

Disse innspillene er innarbeidet i planstrategien.

Kilder:

- SSB
- Nasjonale befolkningsframskrivninger, SSB 2020
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Trøndelag i tall 2019, 2018 og 2017
- Oversikt folkehelse, Frøya kommune 2015
- Nøkkeltallsanalyse 2020 og 2019, KOSTRA-rapporteringer.
- Ungdata 2015.